

X^a
4334





CORUSCANTEM
ARCHI-EPISCOPORUM
SPLENDOREM
REVERENDISSIMI AC SERENISSIMI
PRINCIPIS AC DOMINI
DOMINI
AUGUSTI
PRIMATIS GERMANIÆ ET ARCHI-EPISCO-
PATUS MAGDEBURGENSIS ADMINISTRATORIS DUCISQVE
SAXONIÆ, JULIÆ, CLIVIÆ, MONTIUM ET
RELIQVARUM.

ILLUSTRIS AUGUSTEI
FUNDATORIS GRATIOSISSIMI
MAUSOLEUM

GLORIOSIS RADIIS
COLLUSTRANTEM
DEMISSA MENTE CONTEMPLATUR
D. CHRISTIAN. WEIDLINGIUS,
Com. Palat. Cæsar. Consiliar. Saxon. Illustr. Augustei
Rector & Prof. Publ.

LEUCOPETRÆ,
TYPIS IO. CHRIST. BRÜHLII, AUL. ET AUGUST. TYPOGR.





ontificii Regiminis machinam Cl. Reinkingius divitiarum aucupium, Arnifæus vero honorum rete salutare amat. Jurene, an injuria, eruditi judicent Politici. Hoc extra controversiam positum, quod proprium Catholicis de catholicis fere ac sumis honorum gloriari fastigiis. Num tanta Episcopalis dignitatis amplitudo sit, ut omnia humana superet elogia, Stanislaw Lubiencki Plocensis Episcopo *in Monit. de Episcopat. recte gerend.* defendendum relinquimus. Nostri potius instituti occasione illius summi splendoris, quo non solum in militante olim Ecclesia, sed & adhuc in triumphante, supra omnes terræ Principes elevata Anima *Reverendissimi ac Serenissimi Principis ac Domini, Dn. AUGUSTI, Gloriosissime memorie Primatis Germanie, Archi-Episcopatus Magdeburgensis Administratoris, Ducis Saxonie, Julie, Clivie, Montium & reliquarum, Gloriosissimi Augustei Fundatoris Nutritique Munificentissimi* fulget, illustriores Archi-Episcopalis dignitatis radios perlustrare. Primas tenet Primatis radius, qui & extra Imperium nostrum alia collustrat Regimina. In Gallia namque Regno hunc honoris titulum sibi singulariter vendicat Archi-Episcopus Lugdunensis. Contendit tamen cum eo Senonensis, Primas Galliarum æque ac Germaniæ salutaris gaudens. *Limn. in Not. Regn. Franc. lib. III. c. 6.* Affectat eundem splendorem Archi-Episcopus Burgen-sis, ast sub titulo Primatis Aquitaniæ. Magnæ Britannia Regnum bigam Archi-Episcoporum sistit hac luce ornatam. Cantuariensis enim totius Angliæ Primas, Eboracensis vero Angliæ tantum Primas inscribitur. Hispaniæ Primatus antiquissimis temporibus in Hispalensi viguit Ecclesia, inde devolutus ad Toletanam, quæ superatis multis diffidiis adhuc hodie hæcæ acquisitas possidet divitias. Sed quid de Polonico dicendum Regno? In hoc Gnesnensem Archi-Episcopum Primatis tenere locum, temporum testatur nuntia. Magdeburgenses Archi-Episcopos in Germania ex veteri instituto Primatis gessisse titulum, D. AUGUSTI nostri confirmat gloriosum exemplum. Otto namque

q; II. Imperator ægre ferens Germanos appellare ad Pontificem, summo hujus metropolitanæ Capiti peculiare hoc indulfit beneficium. Et quamvis non pauci Catholicorum putent, a tempore in staurati Evangelii ad Salisburgensem commigrasse Archi-Episcopatum; an hæc tamen firmo stent talo, videre licet ex Becmann. *Syntagm. Dignit. illustr. Et sacrar. p. 1384.* Præterea quantum lucis largita est Archi-Episcopis secularis Jurisdictio tempore Ottonis I clementissime concessa! Devicto namque Gilberto ultimo Lotharingæ Duce, Clementissimum hunc Imperatorem Fratri Brunoni Archi-Episcopo Colonienfi Lotharingæ Ducatum concessisse ex illoque tempore Archi-Episcopos Colonienfes Regalibus præditos fuisse, testis est Lehmann. *in Chronic. Spirenf. lib. IV. c. 3.* Ottonis M. exemplum summe benefici secuti sunt Successores, inde & reliqui Archi-Episcopi pariter ac Episcopi duplicem sustinere cœperunt personam. Utile, an perniciosum hocce Imperio, peritioribus Politicis decidendum permittimus. Nec silentio tandem involvenda summa illa Archi-Cancellariorum dignitas in Imperio aliisque Regnis non paucis Archi-Episcopis tributa. Quo majori vero Cancellariorum munus gaudet antiquitate, eo majori etiam dignitate. A Romanis Imperatoribus dicebantur Quæstores sacri Palatii l. 2. ff. de Off. Quæst. Sub Constantino hosce cœpisse Quæstores, non absque fundamento putat Guido Panciroll *in Not. Imp. Orient. c. 71.* Uti vero tres in Imperio dantur Electores Archi-Episcopali munere fungentes, ita & tot Archi-Cancellarii. Alii venerationem personarum Ecclesiasticarum laudant fontem hujus dignitatis, ad solidæ eruditionis præsumptionem provocant alii; num callida Summi Pontificis concurrat prudentia, ex circumstantiis sententiam ferre licebit. Moguntinum jam ob Ottonis I tempore per Germaniam administrasse egregium hoc officium, tradit Conring. *in Dissert. de Official. Imper. Rom. Germ. th. 8. Spencer. in Oper. Herald. lib. 1. c. 64.*

§. 17. Colonienſem per Italiam jam a temporibus Friderici I hoc munus tenuiſſe, palam facit Mallinckr. *de Archi-Cancellariis Imperii pag. 26. ſeqq.* Trevirenſem, cujus initia Strauch, *Exerc. II. theſ. 9.* ad Carolum IV Auræ Bullæ autorem referre haud veretur, per Galliam Regnumque Arclatenſe jura atque dignitatem Archi-Cancellarii uſurpaſſe, Bœcler, in *Notit. Imper. lib. VI. cap. 6.* aperit. Quam eximia hos Cancellarios comiteretur dignitas, ex Magnæ Poloniae Cancellarii *Reſponſo ad literas Svediae Regis Caroli* colligere eſt: Sum Cancellarius, quod munus non impedit Electores Imperii, qui illud gerunt, quo minus priorem locum, quam alii Electores & Duces teneant. In Aula Papali tanti hic judicatur character, ut Pontifex ipſemet malit muneris Cancellarii præſſe, quam id fungendum aliis concedere, hinc ex recepta conſuetudine ſaltem Vice-Cancellarium conſtituit. Vid. laud. Becmann. *l. c.* Quod hæc dignitas in aliis etiam Regnis derivetur ad Archi-Epiſcopos, teſtatur Regnum Caſtiliæ, ubi Archi-Epiſcopus Toletanus ob eruditionis opinionem Cancellarius natus eſt, cui ſuprema poſt Regiam Majeſtatem competit autoritas. Mar. *de Reb. Hiſp. lib. XXI. c. 3.* Alibi Cancellarii non tam nati, quam facti ſunt, cujus rei exempla in Hiſtoris Regnorum Angliæ, Galliæ aliorumve proſtant. Quamvis tantus fit Archi-Epiſcoporum ſplendor, ut ſumma honorum faſtigia tranſcendere videatur; comparandus tamen neutiquam cum eo, quo D. AUGUSTUS noſter nunc circumfunditur lumine. Gratioſiſſimum Numen illuſtre Summi hujus Principis prudentiam illuſtriſſima æque nativitate ac prudentiſſima educatione partam, non ſolum ampliſſimo Archi-Epiſcopatu prudenter adminiſtrando præfecit, ſed & Primatis totius Germaniæ fulgore, quamdiu in hiſce caducis degit [utinam longius vitæ emenſus fuiſſet ſpatium!] radiare ipſi gratioſe indulſit. Aſt quanto ſolatio depreſſos erigit animos fulgentiſſimus ille ſplendor, quo ad thronum Divinæ Majeſtatis elevata ornatur illuſtris Anima! Frequentar namque Comitia cœleſtia æternum duratura, gaudet Jure Seſſionis inter ſanctiſſimos ac cœleſtes Principes ampliſſimo, intumeque cum ſummo ac vero veræ Eccleſiæ Capite unita perpetuo fruitor honore. En! gloriæ ſplendorem nulli oculo viſum, nulli menti humanæ comprehenſum. Illud, *Glorioſiſſime Auguſte*, auguſtiſſimum tenes Regnum, cujus forſextra impotentiam dommandi, æmulationis armorumq; injurias longe poſita. Ea poſſides bona, quæ ſicut ipſe, qui tribuit, immutabilia ac ſempiterna. Nos quoties Illuſtre Auguſteum æternum Nominis Tui monumentum intuemur, toties devotiſſimæ noſtræ gratitudinis renovamus memoriã, cujus æternum nexum caſtina luce H. L. Q. C. per virum Maxime Reverendum & Excellentiſſimum Dn. *Joh. Dav. Schieferdeckerum*, SS, Theol. Doctor, & P. P. ſolenni Oratione *de D. Auguſto in Templo Concordiæ glorioſe Triumphante* teſtari aſſitemur. Summos igitur Auguſteci Patronos, genuinos literarum Amatores, quin & omnes, quos maxime coruſcans æternum viventis *Auguſti* ſplendor oblectat, obſervanter ac peramanter obreſtamur, ut ſplendida ac benevola præſentia ſua actum hunc condecorare haud graventur. Frequentem conſpectum Dn. Comititum noſtrorum & pia gratitudinis & devotæ ſubmiſſionis vinculum nobis ſpondet ac pollicetur. P. P. d. III Jun, A. O. R. MDCCVIII.

Pou Xa 4334 Flk



V D
18



A. 15, 19
Weisenfels

Xa
4334

CORUSCANTEM
ARCHI-EPISCOPORUM
SPLENDOREM
REVERENDISSIMI AC SERENISSIMI
PRINCIPIS AC DOMINI
DOMINI
GUSTI

RMANIE ET ARCHI-EPISCO-
RGENSIS ADMINISTRATORIS DUCIS OVE
JULÆ, CLIVÆ, MONTIUM ET
RELIOVARUM.

ISTRIS AUGUSTEI
ATORIS GRATIOSISSIMI

USOLEUM

GLORIOSIS RADIIS
COLLUSTRANTEM
SA MENTE CONTEMPLATUR

IAN. WEIDLINGIUS,

Caesar. Consiliar. Saxon. Illustr. Augustei
Rector & Prof. Publ.

LEUCOPETRÆ,
ST, BRÜHLII, AUL. ET AUGUST. TYPOGR,

